

הכנה לצפייה בתיאטרון המדיטק

מטרת ההכנה לצפייה בתיאטרון היא לקרב את הצופים הצעירים להצגה בה הם עומדים לצפות. צפייה בהצגת תיאטרון היא חוויה מורכבת, ולעתים לא פשוטה לעיבוד ולהכלה שכלית ורגשית. לכן, הכנה מוקדמת תאפשר לצופים לממש את מלוא ההנאה מהחוויה התיאטרלית.

הכנה מוקדמת ודיון לאחר צפייה

לכל הצגה מותאמת הכנה עליפי תוכנה, גילאי היעד ומורכבותה האמנותית. כמו כן, מוצעת פעילות לאחר הצפייה. פעילויות אלו מעצימות את החוויה התיאטרלית, ומאפשרות שיתוף ודיון בה.

לרוב, כוללת ההכנה היכרות עם עולם ההצגה, הסיפור והדמויות, ובמקרים מסוימים חשיפה מוקדמת לתלבושות, לתפאורה או לכל מרכיב אחר שהצופה עתיד לחוות. הכנה מסוג זה תורמת רבות להגברת הסקרנות ולהפחתת החשש וההסתייגות. לאחר הצפייה מומלץ לקיים דיון, בו ייווצרו ההקשרים בין פעילות ההכנה לבין ההצגה עצמה.

חשיפה לאמנות ולתרבות

עצם הצפייה בהצגת תיאטרון היא התנסות בעלת ערך. אנו שואפים ליצור זיקה ממשית בין התלמיד לבין החומרים האמנותיים, התרבותיים והחינוכיים באמצעות היכרות מעמיקה עם רעיונות מרכזיים במחזה, ובאמצעות פעילות יצירתית מגוונת בהשראת רעיונות אלה. אנו מקווים כי תמצאו בפעילויות אלה שימוש מהנה ומרחיב דעת, ומזמינים אתכם לפנות אלינו בכל שאלה, בקשה או התייעצות לקראת הצפייה בהצגה.

אנו מאחלים לכם פעילות מעשירה וצפייה מהנה!

יעל טילמן

מנהלת המחלקה החינוכית

תיאטרון המדיטק | מתחם המדיטק חולון

ילדי בית העץ

מחזה מוסיקלי על-פי ספרו של רן כהן אהרונוב
מאת: נועה לזר-קינן בימוי: נועם שמואל

מי לא חלם בילדותו להשתייך לחבורה הרפתקנית הנפגשת בבית עץ? איזה ילד לא רוצה שאבא יבנה לו בית על העץ? מקום משלו אליו יוכל להזמין חברים? לערן, מאיה ויואב יש בית עץ משותף. שלהם ורק שלהם מאז שהיו קטנים. זהו המקום שבו הם נפגשים, מדברים, שמחים, עצובים, שרים, משתוללים, רבים ומתפייסים. עכשיו נודע להם שבית העץ בסכנה, והם חייבים לפעול, ומהר.

אבל איך מצילים עץ?! שלא לדבר על חורשה שלמה?

ההצגה "ילדי בית העץ", המבוססת על ספרו של רן כהן אהרונוב, עוקבת אחר חבורת הילדים, שהם גם מוסיקאים, במאבקם המשותף להצלת בית העץ. יחד הם מתמודדים עם החלטות עירוניות, עם הורים שלעתיים מפקקים ביכולותיהם ועם חילוקי דעות בתוך החבורה. במהלך הדרך לומדים ילדי בית העץ להכיר בכוחם כיחידים, לכבד את השונות של כל אחד מהם בתוך החבורה, ולפעול ביחד ליצירת שינוי.

ההצגה היא עוד חוליה בשרשרת שכוללת, מלבד הספר, גם דיסק בהלחנתו של יא-יא כהן אהרונוב (להקת "הדג נחש") שמבוצע על-ידי מיטב האמנים, ביניהם מוקי, קרולינה, אברהם טל ועוד. ביצועים חדשים וסוחפים לשירים יפגשו הילדים בהצגה.

מומלץ לערוך לילדים הכרות עם הספר והשירים לפני ההגעה להצגה. ניתן ללוות אותם בקריאה פרטנית, או לקרוא חלקים מתוך הספר בכיתה. הפעילויות שלפניכם נחלקות ל:

1. פעילויות הכנה לצפייה: מתמקדות במושג שמירה על הסביבה ובמשמעות של פעולה בקבוצה.
2. פעילויות לאחר צפייה: מתמקדות בחוויית הצפייה, בעולם ההצגה, ובכוחם של ילדים ליצור שינוי.
- חלק מהפעילויות לקוחות מתכנית "יוצרים שינוי" - תכנית חינוכית בינלאומית שמעודדת ילדים להתבונן בצורה אמפתית על סביבתם, לאתר בעיות, לקחת אחריות וליצור שינוי.

יוצרים שינוי
Design for Change
نصنع التغيير

פעילויות נוספות תוכלו למצוא
באתר "יוצרים שינוי" -

<http://dfcworld.com/dfc/israel>

פעילויות הכנה לצפייה

איכות הסביבה ואחריות סביבתית

חבורת ילדי בית העץ פועלת כדי לשמור על המקום שיקר לליבה – החורשה שבתוכה שוכן בית העץ. הפעולה למען עתיד החורשה נעשית, בין השאר, מתוך "אחריות סביבתית".

הפעילות הבאה מתמקדת במושגים "איכות הסביבה" ו"אחריות סביבתית".

1. תארו בכמה משפטים את הסביבה שבה אתם גרים: איך נראית החצר? מה יש בה? איך נראית המדרכה ברחוב? האם יש בסביבתם גרוטאות שנשכחו? האם יש שדה בור או מגרש ריק סמוך לביתכם? איך הם נראים בחורף, בקיץ? מי מטפל בהם?
2. האם בסביבה הקרובה אליכם ישנו מקום שאתם אוהבים לשהות בו? מדוע? איך אתם שומרים שבמקום הזה יהיה לכם נעים?
- ניתן לסכם את השאלות במושג "אחריות סביבתית" - אנחנו אחראים למה שקורה בעולם, שבו כולנו חיים: בני-אדם, בעלי-חיים וצמחים.
3. מהי "איכות סביבה"?
התבוננו בצירוף המילים "איכות" ו"סביבה".
מצאו הגדרה מילוגנית לכל אחת מהמילים.
• כעת נסו להגדיר את המושג על-ידי צירוף של שתי הגדרות המילים.
• במילון רב מילים הצעיר יש הרחבה של המילה "איכות" והבהרה של המושג "איכות הסביבה": האיכות של כל מה שנמצא בסביבה שאנו חיים בה, ומשפיע על מהלך החיים ועל התפתחותם.
4. כיצד, לדעתכם, ניתן לשמור על הסביבה?
5. כיצד ילדים יכולים לשמור על הסביבה?

חבורה

1. חלקו את הכיתה לקבוצות של ארבעה, כל קבוצה תכלול בנים ובנות, חברים וכאלו שאינם חברים.
2. חלקו בין הקבוצות פאזלים שונים.
על כל קבוצה להרכיב את הפאזל שקיבלה לכדי תמונה שלמה.
3. בסיום המשימה חברי הקבוצות יספרו בפני הכיתה:
 - איך התארגנתם למשימה? כמה זמן ארכה השלמת הפאזל?
 - איך חילקתם ביניכם את העבודה?
 - באיזו מידה עזרו כל ילדי הקבוצה בביצוע המשימה?
 - איך הרגשתם בעת העבודה? על מה דיברתם ביניכם בקבוצה?
 - מה גיליתם על חברי הקבוצה שלא ידעתם עליהם קודם?
 - איך הסתדרתם ביניכם כשהתגלו קשיים?
 - אילו הוטלה על הקבוצה שלכם עכשיו משימה חדשה - כיצד הייתם מחלקים את

העבודה ביניכם? האם היה לכם קל יותר להתארגן לעבודה? האם הייתם יכולים לנצל את כל הכישורים של ילדי הקבוצה לטובת המשימה?

4. ניתן להוסיף מטלה לבית: גבשו דף מסקנות אישיות על היתרונות של עבודה בצוות.

פעילויות לאחר הצפייה

חויית הצפייה בהצגה:

לאחר ההצגה עודדו את התלמידים לספר על חויית הצפייה שלהם:

1. מה הרגשתם בזמן הצפייה? האם צחקתם? באילו רגעים צחקתם?
2. האם פחדתם? באילו רגעים?
3. אילו תחושות נוספות חוויתם? (שמחה, מתח, ציפייה, עצב, כעס, וכו') עודדו את התלמידים לשתף ברגשות שחוו, תוך שימת דגש לכך שבהצגה, כמו בכל יצירת אמנות, ניתן להרגיש קשת רחבה של רגשות וכולם טובים ואפשריים.
4. איזה דמות אהבתם במיוחד בהצגה? מדוע?
5. האם ישנה דמות שלא אהבתם? מדוע?
6. ילדי בית העץ מתמודדים עם איום ממשי על המקום שהם אוהבים, ומחליטים לבצע פעולה.

מה אתם הייתם עושים לו הייתם חבורת ילדי בית העץ? הציעו אפשרויות נוספות לפעולה.

עולם ההצגה – דמות ותלבושת

התבוננו בסקיצות של התלבושות מתוך ההצגה.

• מומלץ לערוך לתלמידים הסבר קצר מהי סקיצה של תלבושת בהצגה:
 סקיצה של תלבושת היא מעין איור שמגיש מעצב התלבושות, ולפיה נתפרת התלבושת לשחקן. הסקיצה המצוירת יכולה לעבור שינויים בשלב התפירה, בשלב המדידה על השחקן, ואף בשלב שההצגה עולה. הכל בהתאם לשיקול דעתם של הבמאי ומעצב התלבושות, ובהתאם לצרכיו של השחקן שמגלם את הדמות. בסופו של דבר התלבושת הסופית יכולה להיראות קצת שונה מהתלבושת שצוירה בסקיצה.

1. האם אתם מזהים את הדמויות שראיתם על הבמה?
2. במה שונות הסקיצות מהדמויות החיות?
3. התבוננו בתלבושות של ילדי החבורה, במה הן דומות אחת לשנייה? במה הן שונות?
4. לכל אחד מילדי החבורה ישנו סמל על החולצה. מדוע לדעתכם נבחר הסמל המסוים לכל דמות? מה הוא מבטא?
5. ברגע מסוים בהצגה חובשים ילדי בית העץ את הקפוצ'ונים על ראשיהם, האם אתם זוכרים איזה רגע זה היה? (חזרה אחורה לזמן עבר).
6. מדוע, לדעתכם, זה קורה דווקא ברגע הזה? (סמל של חזרה לילדות)

אני ואתה נשנה את העולם - אקטיביסט בצ'יק (מתוך תכנית "יוצרים שינוי")
 לפני הפעילות נהלו שיחה קצרה על מה זה אקטיביזם? מה זה אומר להיות פעיל חברתי?

1. מעגל בעיות: במעגל אחד גדול - זורקים כדור אחד לשני, מחזיק הכדור מעלה בעיה אחת שמפריעה לו בביה"ס.
2. חלוקה לקבוצות קטנות לפי נושאים משותפים. כל קבוצה עומדת במעגל, הפעם

זורקים את הכדור מאחד לשני כשכל אחד אומר משהו על הבעיה. הנחו את הילדים לאתר את הבעיה הספציפית שאליה הם מתחברים בתוך כותרת הנושא.

• **לדוגמא: נושא: קשישים.**

בעיות אפשריות: הפגיעות שלהם, הבדידות שלהם, הזנחת ניצולי השואה, חוסר ניצול היכולות שלהם, קשיים כספיים.

מחלקים בריסטול וטושים לכל קבוצה.

מבקשים שירשמו במרכז את הבעיה שהעלו ואת המילים "אני יכול/ה" מבקשים מכל אחד לצייר את קווי מתאר היד והרגל שלו/ה וגם פרצוף סמיילי גדול. הנחו אותם לרשום בתוך היד שציירו מה הם יכולים לעשות עם הידיים שלהם כ"תיקון" לבעיה. בתוך הרגל מה הם יכולים לעשות עם הרגליים שלהם כדי ל"תקן את הבעיה" וליד פרצוף הסמיילי איך הפה והפרצוף יכולים לשפר את הבעיה.

• **לדוגמא: בעיית מחזור בקבוקים**

ידיים: יכולים להוציא בקבוקים שנזרקו לפח רגיל רגליים: יכולים ללכת למחזור פה: יכולים להעיר לאנשים שלא ממחזרים ולהציע שימחזרו במקום לזרוק סתם לפח

יוצרים שינוי בסביבה שחשובה לנו (מתוך תכנית "יוצרים שינוי")

- תרגול תהליך יצירת שינוי בתוך תחום ביה"ס.
חומרים: בריסטולים עם הלוח המצ"ב (לוח אמת או חובה), כלי כתיבה ובקבוק ריק. חלקו את הכיתה לקבוצות של 5-6 משתתפים.
1. על כל קבוצה לשבת סביב ללוח ולהניח את הבקבוק במרכזו.
כל אחד בתורו מסובב את הבקבוק.
על המסובב לפרט בעיה אחת הקשורה לתחום עליו מצביע הבקבוק.
משחקים מספר סיבובים עד שחברי הקבוצה התייחסו לרוב הנושאים במעגל.
 2. על הקבוצה לבחור נושא אחד בו הם היו רוצים ליצור שינוי ולצבוע את המשולש הרלוונטי בצבע כלשהו.
 3. על כל קבוצה להתייחס לארבע המשימות הרשומות על הלוח ולהשלימן בכתב על הלוח עצמו.
 4. לאחר שארבע המשימות הושלמו על הקבוצה לצאת לפעולה ולשתף את שאר הקבוצות בעשייה.
 5. בשלב הסופי ערכו שיתוף תובנות- מה קבלתי? מה נתתי? הכנת לוח תובנות קבוצתית.

01

הגדירו את הבעיה

02

דברו עם לפחות 5 אנשים
להם יש נגיעה או
מושפעים מהבעיה

03

דמיינו לפחות 5
פתרונות העונים על
הבעיה שהוגדרה

04

תכננו את השינוי

